

Kulttuuria kaikille
Kultur för alla
Culture for All

Saavutettavuusnäkökulmia kuntien kulttuuritoimintaan

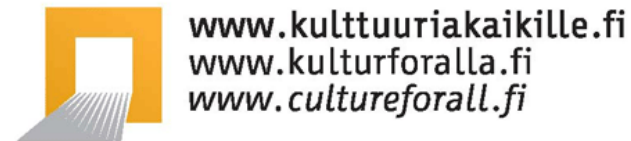
26.4.2024

Aura Linnapuomi

Kulttuuria kaikille -palvelu

Ilon ja valon Satakunta -hankkeen aamukahvit

Kulttuuria kaikille -palvelu

- Tukee taide- ja kulttuuritoimijoita **saavutettavuuden, moninaisuuden ja yhdenvertaisuuden** kysymyksissä
- Tarjoamme

Tietoa ja työkaluja

Koulutusta

Yhteistyötä

Saavutettavuuskartoituksia, saavutettavuus- ja yhdenvertaisuussuunnitelmia

Verkostoja, myös kansainvälisiä

Kaikukeskus, valtakunnallinen Kaikukortin tuki- ja kehittämispalvelu,

www.kaikukortti.fi

Sähköpostilista tiedon välittämiseen – liity mukaan!

Turvallisemman tilan periaatteet

= Pyrkimys luoda turvallisuutta lisääviä käytäntöjä tilaisuuksiimme.

- Syrjimättömässä ja turvallisessa ilmapiirissä vuorovaikutus sujuu parhaiten. Jokainen meistä voi vaikuttaa siihen!
- Kunnioita ja kuuntele muita. Pyri olemaan avoin uusille näkökulmille.
- Ei tehdä toisistamme oletuksia. Yritä tiedostaa omat oletuksesi, puhu omasta kokemuksestasi, älä muiden puolesta.
- On sallittua ja hyvä kertoa, että et tiedä tai tunne jotain asiaa. Voit kysyä lisätietoa.
- Käytähän ymmärrettävää ja yleistajuista kieltä.
- **Toiveita, lisäysehdotuksia näihin?**

www.kulttuuriakaikille.fi/tietoa_meista_turvallisemman_tilan_periaatteet

www.kulttuuriakaikille.fi
www.kulturforall.fi
www.cultureforall.fi

Yhdenvertaisuus ja saavutettavuus

- Yhdenvertaisuuden ja saavutettavuuden edistäminen perustuu kansainvälisiin ihmisoikeussopimuksiin ja kansalliseen lainsäädäntöön.
- Ihmisten moninaisuus **kaiken lähtökohtana.**
 - Saavutettavuudesta huolehtiminen on ensimmäinen askel -> jokaisella pitää olla mahdollisuus valita ilman, että valinta perustuu siihen onko esteet poistettu.
- Kulttuuri ja sivistykselliset oikeudet ovat perusoikeuksia.

Yhdenvertainen kulttuuri

Lähtökohta

Moninaisuus

Saavutettavuus

Osallisuus

Valta-
virtaistaminen

Yhdenvertaisuus

Tavoite

kieli

Sosioekonominen
asema

sukupuoli

uskonto

vammaisuus

Poliittiset
näkemykset

Erilaiset ideologiat
ja vakaumukset

kulttuurierot

seksuaalisuus

ulkonäkö

ikä

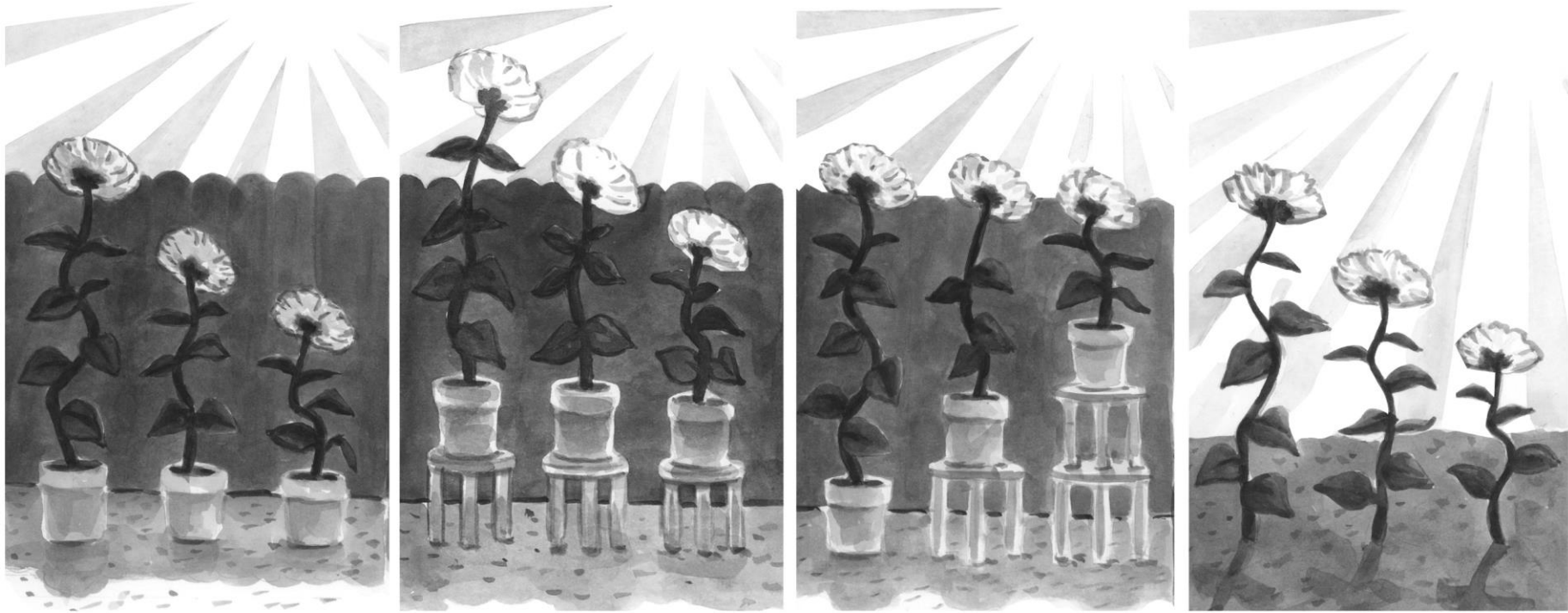
Fyysiset
ominaisuudet

Kulttuuria kaikille -palvelu

www.kulttuuriakaikille.fi
www.kulturforall.fi
www.cultureforall.fi

Yhdenvertaisuus

Saavutettavuus: Käytäntöä

Kirjaimellinen esteiden poistaminen

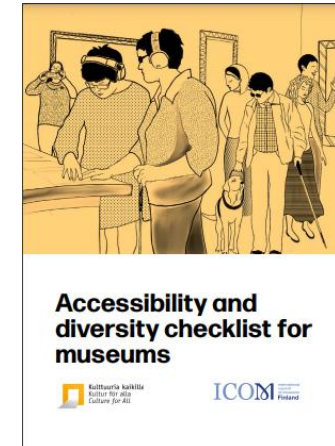
- Saavutettava viestintä
- Sosiaalinen saavutettavuus
- Taloudellinen saavutettavuus
- Rakennetun ympäristön esteettömyys
- Mahdollisuuden käyttää eri aisteja
- Ymmärtämisen tukeminen
- Suunnittelu, budjetointi ja yhteistyö
- (alueellinen saatavuus)

Saavutettavuus
**taiteilijoiden,
työntekijöiden ja
ulkopuolisten
tuottajien**
näkökulmasta.

Saavutettavuutta käytännössä: Suunnittelu, budjetointi ja yhteistyö 1/3

- Saavutettavuussuunnitelman tilaaminen ulkopuoliselta asiantuntijalta ja/tai saavutettavuuden tarkistuslistojen käyttäminen

- Saavutettavuus- ja yhdenvertaisuussuunnitelmat
- Yhteistyö eri vähemmistöjä edustavien organisaatioiden kanssa
- Yhteinen työskentely kokemusasiantuntijoiden kanssa
- Saavutettavuuden testiryhmät ja palautteen kerääminen saavutettavuudesta

Saavutettavuutta käytännössä: Suunnittelu, budjetointi ja yhteistyö 2/3

- Henkilöstö
 - Kysytään saavutettavuuteen liittyviä koulutustarpeita
 - Huolehditaan selkeästi vastuunjaosta: kuka/ketkä vastaavat saavutettavuudesta?
 - Haetaan tarvittaessa olosuhteiden muutostukea (max 4000 e) ja rahallista tukea toisen työntekijän antamaan tukeen
- Rekrytointi
 - Saavutettavuus vaadittuna osaamisalueena
 - Saavutettavuustiedot rekrytointi-ilmoituksessa
 - Tarvittaessa tukea hakemiseen
- Kuratointi ja yhteistyö
 - Saavutettavuustarpeiden kysyminen taiteilijoilta ja tuottajilta, esimerkiksi ns. saavutettavuusraiderin kautta:
<https://frame-finland.fi/en/resources/access-riders/>

Saavutettavuutta käytännössä: Suunnittelu, budjetointi ja yhteistyö 3/3

- Moninaisuustiedon kerääminen
 - Yleisöjen moninaisuus
 - Rahoituksen hakijoiden taustojen moninaisuus
 - Henkilöstön moninaisuus
- Rahoittaminen
 - Tarjotaan saavutettavuuteen liittyvää tukea hakemiseen
 - Saavutettavuussuunnitelmaa/vastaava hakukriteerinä
 - Ohjataan hakijoita sisällyttämään saavutettavuuskuluja hakemukseen

Arts Council of England: Collecting data on the amounts of

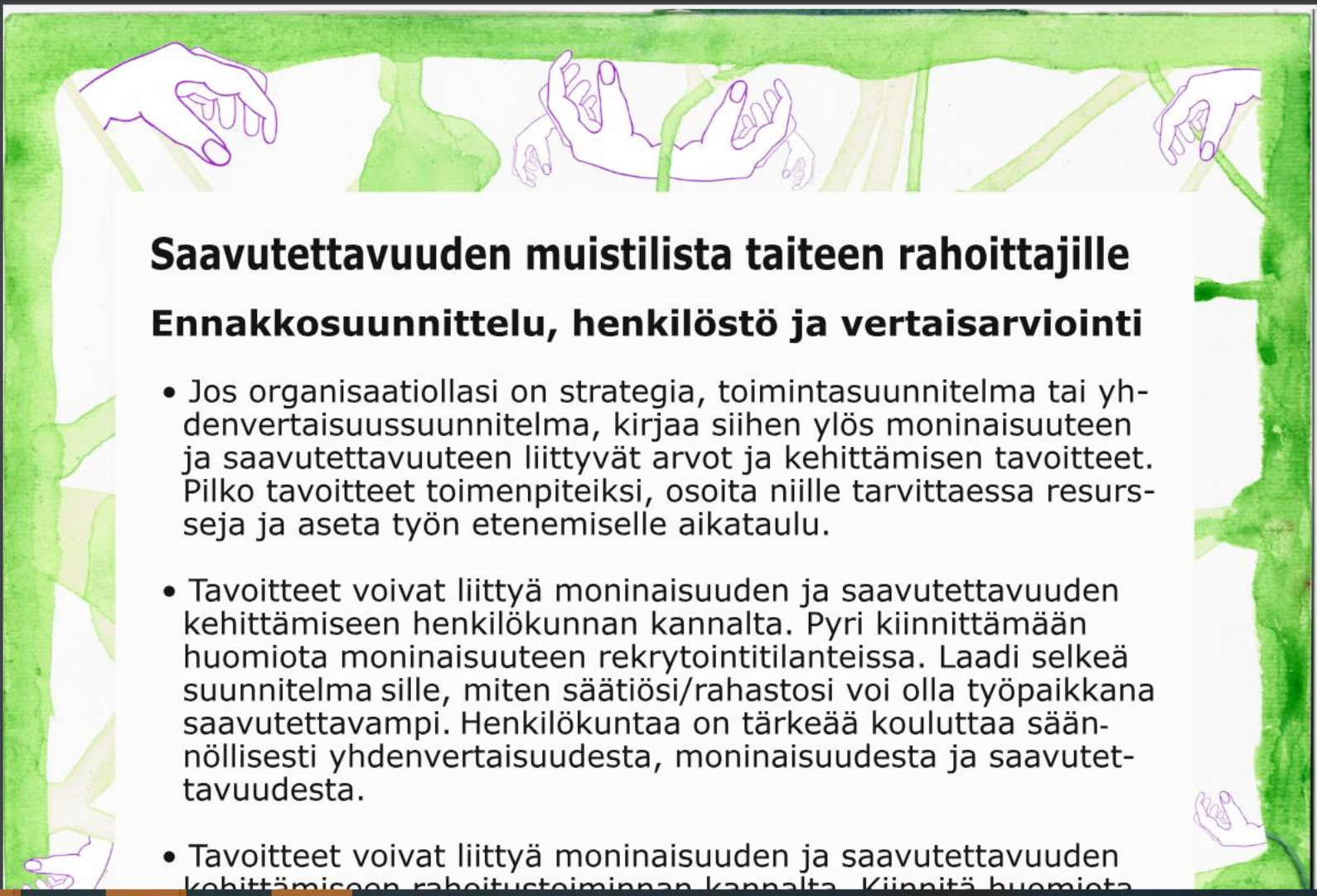
- Women
- Black, Asian and ethnically diverse
- LGBTQ+
- Disabled persons
- Socio-economic background

1

2

Saavutettavuuden muistilista taiteen rahoittajille

Ennakkosuunnittelu, henkilöstö ja vertaisarviointi

- Jos organisaatiollasi on strategia, toimintasuunnitelma tai yhdenvertaisuussuunnitelma, kirjaa siihen ylös moninaisuuden ja saavutettavuuteen liittyvät arvot ja kehittämisen tavoitteet. Pilko tavoitteet toimenpiteiksi, osoita niille tarvittaessa resursseja ja aseta työn etenemiselle aikataulu.
- Tavoitteet voivat liittyä moninaisuuden ja saavutettavuuden kehittämiseen henkilökunnan kannalta. Pyri kiinnittämään huomiota moninaisuuteen rekrytointitilanteissa. Laadi selkeä suunnitelma sille, miten säätiösi/rahastosi voi olla työpaikkana saavutettavampi. Henkilökuntaa on tärkeää kouluttaa säännöllisesti yhdenvertaisuudesta, moninaisuudesta ja saavutettavuudesta.
- Tavoitteet voivat liittyä moninaisuuden ja saavutettavuuden kehittämiseen rahoitustehtävien kannalta. Kiinnitä huomiota

Saavutettavuus käytännössä: Budjetointi

1/2

Henkilökunta ja taiteilijat, tuottajat

- Mukautukset
- Apuvälineet
- Tulkkaukset
- Käännökset

Asiantuntijapalkkiot ja koulutukset

- Kokemusasiantuntijat
- Sensitiivisyyslukijat
- Asiantuntijat
- Käyttäjearviointi ja testaus
- Saavutettavuuskoulutukset

Saavutettavuuskartoitukset, arvioinnit ja korjaukset

- Saavutettavuusremontit ja korjaukset
- Asiantuntija-arvioinnit
 - Verkkosivut
 - Intranetit
 - Muut digitaaliset palvelut
- Koko organisaation saavutettavuuskartoitus

Laitteet

- Induktiosilmukka
- Siirrettävä luiska
- Jne.

Saavutettavuus käytännössä: Budjetointi

2/2

Live-esitykset

- Tulkkaukset
 - Kirjoitustulkkaus
 - Kuvailutulkkaus
 - Puhetulkkaus
 - Viittomakielen tulkkaus
- Tekstitykset
- Simultaanitulkkaukset
- Kieltenväliset tulkkaukset

Kosketeltavat materiaalit

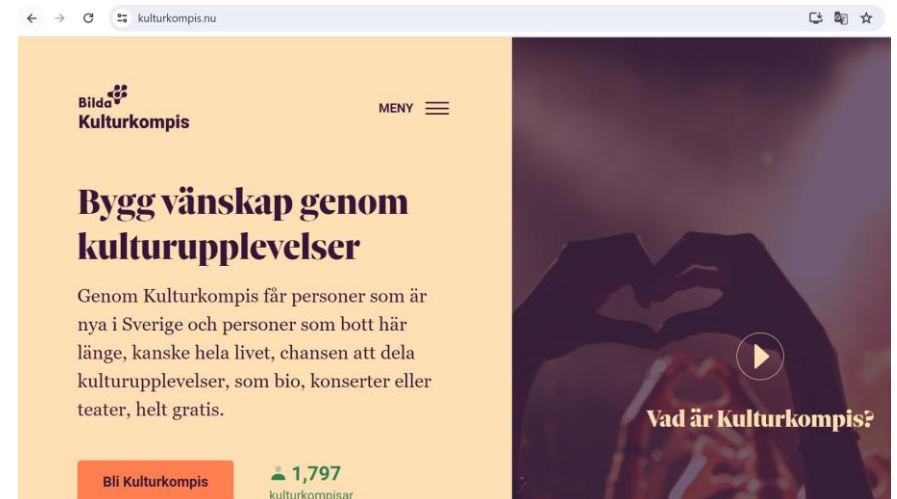
- Kohokartat
- Kosketeltavat pienoismallit jne.

Kirjallinen ja audiovisuaalinen materiaali

- Viittomakieliset videot
- Viittomakielisten videoiden puhetulkkaus
- Viittomakielinen tulkkaus videoihin
- Tekstitys videoihin
- Kuvailutulkkaus videoihin
- Selkokielistäminen
- Käännökset

Saavutettavuutta käytännössä: Tapahtumat ja toiminta 1/3

- Jaetaan tietoa siitä, miten osallistumista tuetaan, esimerkiksi
 - mahdollisuus osallistua vapaaehtoisen ”kulttuurikaverin” kanssa
 - tarjolla etukäteistietoa kuvin ja tekstein saapumisesta, palveluista ja sisällöistä: ns. ”sosiaalinen tarina”
- Tuetaan ymmärtämistä ja tarjotaan esimerkiksi
 - selkokielistä materiaalia
 - taustatietoa
 - mahdollisuuksia oppia ja osallistua eri tavoin

Saavutettavuutta käytännössä: Tapahtumat ja toiminta 2/3

- Tapahtumien ja toiminnan järjestäminen vain esteettömissä tiloissa

- Viittomakielen tulkkauksen, kuvailutulkkauksen ja tekstitysten tarjoaminen
 - Säännöllisyys

- Moniaistisia mahdollisuuksia, kuten koskettelukierroksia lavasteissa, pienoismalleja jne.

Saavutettavuutta käytännössä: Tapahtumat ja toiminta 3/3

- Osallistumisen taloudellisten esteiden poistaminen

Kaikukortti

Kaikukortti

- Pahvinen, maksuton **henkilökohtainen kortti**
- Tarkoitettu sosiaali- ja terveys- sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimijoiden yli 16-vuotiaille **asiakkaille**, jotka ovat **taloudellisesti tiukassa tilanteessa**
 - Ei edellytä tulojen todistamista tai tietyn tulorajan alittamista
- Voimassa yleensä 12 kk kerrallaan

Kaikukortilla voi hankkia **maksuttomia pääsylippuja ja kurssipaikkoja**

kulttuuri- ja liikuntapalveluihin, kuten

- elokuvaan
- festivaaleille
- kansalaisopistoihin
- museoihin
- teattereihin
- uimahalleihin
- kuntosaleille
- otteiluihin.

Maksuttomia pääsylippuja omille **lapsille ja lapsenlapsille.**

Saavutettavuutta käytännössä: Viestintä

- Saavutettava ulkoasu
- Kielivaihtoehdot, myös selkokieli ja viittomakieli
- Viestintävälineiden saavutettavuus
 - Verkkosivut
 - Sosiaalinen media
 - Tiedostot
- Tietoa saavutettavuudesta kaikkeen yleiseen viestintään

Kuvasymboleja viestintään. Lähde: www.papunet.fi

Mitä tarvitaan jotta kulttuuriset oikeudet toteutuvat?

- Tietoon perustuvaa päätöksentekoa
- Osaamista ja tietoa
- Resursseja
- Kuva vastaa?
 - Henkilöt jotka tekevät päätöksiä ja johtavat toimintaa
 - Kaikki jotka suunnittelevat, toteuttavat ja arvioivat toimintaa -> kaikki!
 - Sitoutumista ja tarkkuutta tarvitaan kaikilla tasoilla.
- Hyvä uutinen: Saavutettavuus on konkreettisia tekoja, joista moni on helposti toteutettavissa!

Blogi: <https://lastenkulttuuri.fi/miksi-saavutettavuuden-edistaminen-on-usein-vaikeaa-mutta-aina-valttamatonta/>

Saavutettavuus-seminaari 23.5.2024

Etusivu » Tapahtumat » Saavutettavuus-seminaari 23.5.2024

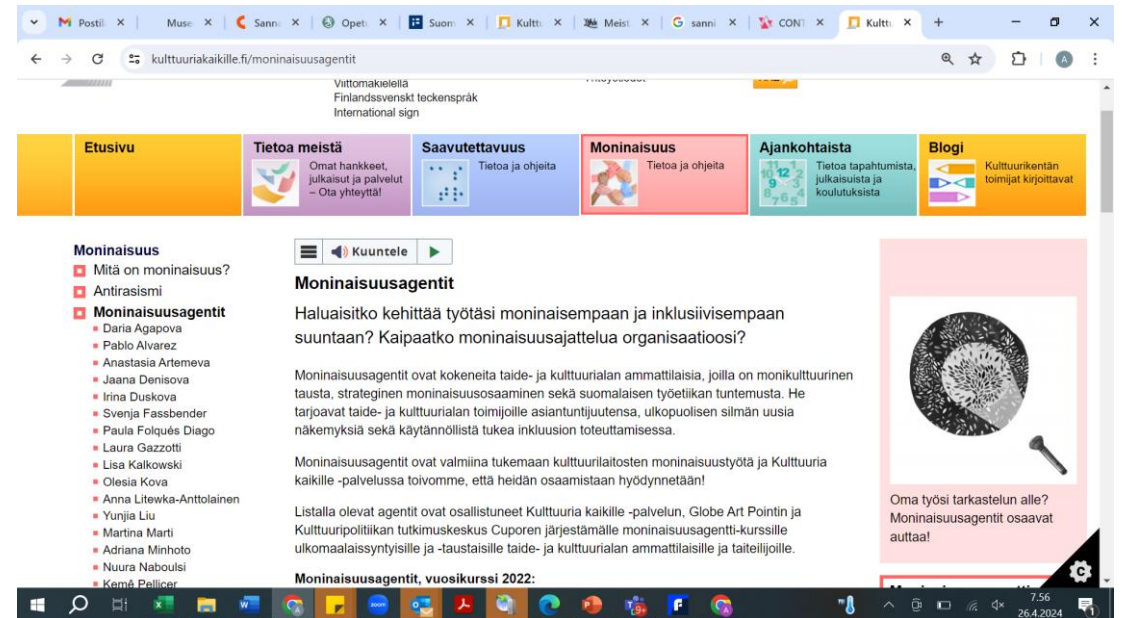

23.05.2024 | Monitoimitalo 13 | Seminaari

Pellavatehtaankatu 4, 33100 Tampere

Moninaisuus kuntien taide- ja kulttuuritoiminnan lähtökohtana 2025 -hanke (2023-2024, OKM)

- Tavoitteena edistää moninaisuuden huomioimista kuntien toiminnassa
- Kouluttajina ja konsultoijina Kulttuuria kaikille -palvelun yhteistyössä Globe Art Pointin (G.A.P) kanssa kouluttamat **moninaisuusagentit**

The screenshot shows a web browser window displaying the website kultaariakaikille.fi/moninaisuusagentit. The page features a navigation bar with tabs for 'Etusivu', 'Tietoa meistä', 'Saavutettavuus', 'Moninaisuus', 'Ajankohtaista', and 'Blogi'. The main content area is titled 'Moninaisuusagentit' and includes a sub-header 'Haluaisitko kehittää työtäsi moninaisempaan ja inklusiivisempaan suuntaan? Kaipaako moninaisuusajattelua organisaatioosi?'. Below this, there is a paragraph explaining the role of diversity agents and a list of agents. A sidebar on the left lists various topics under 'Moninaisuus' and 'Moninaisuusagentit'. The bottom of the page shows a Windows taskbar with the date 26.4.2024 and time 7:56.

Vittomakielela
Finlandssvenskt teckenspråk
International sign

Etusivu

Tietoa meistä
Omat hankkeet, julkaisut ja palvelut – Ota yhteyttä!

Saavutettavuus
Tietoa ja ohjeita

Moninaisuus
Tietoa ja ohjeita

Ajankohtaista
Tietoa tapahtumista, julkaisuista ja koulutuksista

Blogi
Kulttuurikantän toimijat kirjoittavat

Moninaisuus

- Mitä on moninaisuus?
- Antirasismi
- **Moninaisuusagentit**
 - Daria Agapova
 - Pablo Alvarez
 - Anastasia Artemeva
 - Jaana Denisova
 - Irina Duskova
 - Svenja Fassbender
 - Paula Folqués Diago
 - Laura Gazzotti
 - Lisa Kalkowski
 - Olesia Kova
 - Anna Litewka-Anttolainen
 - Yunjia Liu
 - Martina Marti
 - Adriana Minhoto
 - Nuura Naboulsi
 - Kemà Pellicer

Moninaisuusagentit

Haluaisitko kehittää työtäsi moninaisempaan ja inklusiivisempaan suuntaan? Kaipaako moninaisuusajattelua organisaatioosi?

Moninaisuusagentit ovat kokeneita taide- ja kulttuurialan ammattilaisia, joilla on monikulttuurinen tausta, strateginen moninaisuusosaaminen sekä suomalaisen työetiikan tuntemusta. He tarjoavat taide- ja kulttuurialan toimijoille asiantuntijuutensa, ulkopuolisen silmän uusia näkemyksiä sekä käytännöllistä tukea inklusion toteuttamisessa.

Moninaisuusagentit ovat valmiina tukemaan kulttuurilaitosten moninaisuustyötä ja Kulttuuria kaikille -palvelussa toivomme, että heidän osaamistaan hyödynnetään!

Listalla olevat agentit ovat osallistuneet Kulttuuria kaikille -palvelun, Globe Art Pointin ja Kulttuuripolitiikan tutkimuskeskus Cuporen järjestämälle moninaisuusagentti-kurssille ulkomaalaisyntyisille ja -taustaisille taide- ja kulttuurialan ammattilaisille ja taiteilijoille.

Moninaisuusagentit, vuosikursi 2022:

Oma työsi tarkastelun alle? Moninaisuusagentit osaavat auttaa!

7:56
26.4.2024

Moninaisuuden verkkoklinikat kunnan kulttuuritoimen ja kulttuurikohteiden työntekijöille

Näiden Teamsissa pidettävien, kaksi tuntia kestävien klinikoiden tarkoituksena on tutustua paremmin kaikkiin tapoihin, joilla olemme moninaisia sekä moninaisuuden eri näkökulmiin.

Verkkoklinikoiden aikataulu 2024

Verkkoklinikat ovat perjantaisin klo 9–11.

8. Saavutettavuus, 31.5.2024

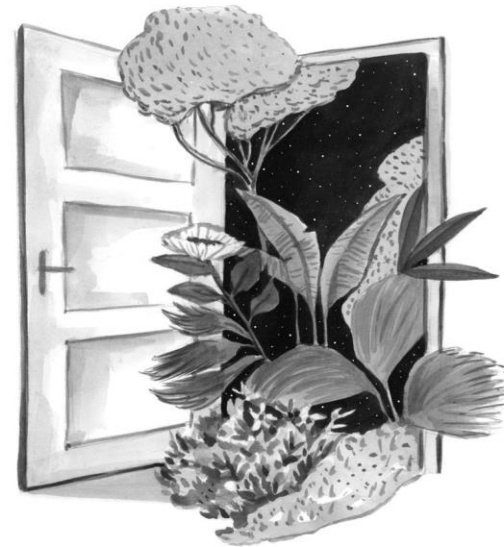
Ohjaajat: Aura Linnapuomi & Svenja Fassbender

9. Yleisötyö ja yleisöjen osallistuminen, 27.9.2024

Ohjaajat: Laura Gazzotti & Ilaria Tucci

10. Työkulttuuri, 25.10.2024

Ohjaajat: Lisa Kalkowski & Tatiana Solovieva

Ilmoittaudu klinikoihin sähköpostitse Arlenelle. Osallistuminen on maksutonta. Työpajat pidetään englanniksi ja/tai suomeksi.

arlene.tucker@cultureforall.fi

Kiitos!

Aura Linnapuomi

Erityisasiantuntija, saavutettavuus ja
Kaikukortti

aura.linnapuomi@cultureforall.fi

+358 40 931 0576

Kuva: Alexandra Burda

